

हरिम् । भक्त्या संजातया भक्ता बिभ्रत्युत्तुङ्गर्षा
तनुम् । कश्चिदुदन्त्यभ्युत्थितस्तथा कश्चिद्वसन्ति नन्दन्ति
वदन्त्यलौकिकाः । नृत्यन्ति गायन्त्यनुशील्यन्त्यञ्जं
भवन्ति तृष्णीपरमेत्य निर्दृताः । इति भागवतान् धर्मान्
भक्त्या शिञ्चेत्तदुत्थया । नारायणपरो मायामङ्गलरति
दुस्तराम् भाग० १।१।१५० ।

त्रिंशद्वर्गः “सत्त्वं दया तपःशौचनितित्तो ज्ञया शमोदमः ।
अहिंसा ब्रह्मचर्यं च त्यागः स्वाध्याय आर्जवम् । सन्तोषः
समदकमेवा व्याख्ये होपरमः शनैः । नृणां विपर्ययेहेक्षा
भोनमात्मविमर्शनम् । अद्याद्यादिः सर्वभागो भूतेभ्यश्च
यथाहेतः । तेष्वात्मदेवताबुद्धिः सुतरां नृषु पाण्डव ।
अवर्णं कीर्तनं चास्य करणं महतां गतेः । सेवेत्याऽव-
नतिर्दास्यं सख्यमात्मसमर्पणम् । नृणामयं परो धर्मः
सर्वेषां समुदाहृतः । त्रिंशद्वर्गवान् साक्षात् सर्वात्मा
येन तृप्यति” भाग० ७।१।५० ।

पञ्चविंशतिवर्गः । “हरौ गुरौ नयि भक्त्यानुहत्या
वितृष्णया हन्वति तित्तया च । सर्वज्ञ जल्लोभ्यं स-
नावगत्या जिज्ञासया तपसेहानिहत्या । मत्कर्मभि-
र्मत्कथया च नित्यं महैवसङ्गादगुणकीर्तनात्मे । निर्वैर-
शास्योपशमेन पुत्रा ! जिज्ञासया देहगेहात्मवद्देः ।
अध्यात्मयोगेन विविक्तसेवया प्राप्तेन्द्रियात्माभिजयेन स-
त्यक । सङ्कटयया ब्रह्मचर्येण शब्दसंप्रसादेन यमेन
वाचाम् । सर्वज्ञ मङ्गावविचक्षण्येन ज्ञानेन विज्ञान-
विराजितेन । योगेन धृत्युद्यमसत्त्वयुक्तो विष्णुं व्यपो-
हेत् कुशलोऽहमाख्यम्” भाग० ५।५।५० ।

पञ्चविंशतिवर्गः “सधर्माचरणं भक्त्या विधर्मांश्च निव-
र्त्तनम् । दैवसत्त्वेन सन्तोष आत्मविस्मरणार्चनम् ।
व्याख्यधर्मेन वृत्तिश्च मोक्षधर्मे रतिश्च । सितमेध्यादनं
शत्रुत्वं विविक्तचेनभावनम् । अहिंसा सत्यमस्त्यं या-
वदर्थपरिग्रहः । ब्रह्मचर्यं यमं शौचं स्वाध्यायः
पुरुषार्चनम् । मोक्षं सदासनजयः स्थैर्यं प्राणजयः
शनैः । प्रत्याहारचेन्द्रियाणां विषयान्मनसो हृदि ।
धिष्ण्यानानामेकदेशे च मनसः प्राणधारणा । वैकुण्ठली-
लाभिध्यानं समाधानं तथात्मनः । एतैरन्येष पाप
भिर्मेनो दुष्टममृतये । नृषु बुद्धीत शनैर्कैर्लितप्राणोद्य-
तन्द्रितः” भाग० ५।२८५० ।

षट्त्रिंशतिवर्गः “महिम्नमङ्गलजनदर्शनमर्थमार्चनम् ।
प्रतिपत्त्या स्मृतिः प्रहृष्टगुणकरीतकीर्तनम् । मत्कथा-

प्रवणे नृणा मद्गुह्यामसुखम् ! । सर्वलोभोपहरणं दास्ये-
नात्मनिवेदनम् । मज्जन्मकर्मकथनं मम पर्वानुमोदनम् ।
गीतताण्डववादिमगोष्ठीभिर्मदुष्टहोतृषवः । यात्रा-
बलिविधानं च सर्ववार्तिकपर्वम् । नैदिकी तान्त्रिकी
दीक्षा मदीयव्रतधारणम् । समार्चास्यापने नृणा
स्मृतः संकल्प चोद्यमः । यद्यानोपवनाक्रीडपुरमन्दिर-
कर्मणि । समार्जनोपलेपाभ्यां सेकमण्डलवर्त्तनैः ।
मृदुशुच्यं मद्यं दासवदयदमायया । अमानित्वमद-
म्भित्वं कृतस्यापरिकीर्तनम् । अपि दीपावलोके मे नो
पयुञ्ज्याद्विवेदितम् । यदादिष्टमं लोके यश्चातिप्रिय-
मात्मनः । तत् तद्विवेक्षेन्महत् तदानन्त्याय कल्पते ।
मदर्चां सख्यतिष्ठाय मन्दिरं कारयेद्दृढम् । पुष्पो-
द्यानानि रस्याणि पूजापात्रोत्सवान्त्रितान् । पूजादीनां
प्रवाहार्थं सदा पश्येद्यत्नान्महम् । क्षेत्वापञ्चपुरपात्रान्
दत्त्वा मत्सार्चितानिमयात् । प्रतिपद्या सर्वभौमं सद्यन्ता
भुवनत्रयम् । पूजादिना ब्रह्मलोकं त्रिभिर्मत्साम्यता-
मियात्” भाग० १।२७६० ।

विंशतिवर्गः “सेवितेनानिमित्तेन सधर्मेण महीयसा ।
क्रियायोगेण शक्तेन नातिहृत्क्षेपे नित्यशः । मद्भिष्या-
दर्शनस्यर्गपूजास्तुत्यभिवन्दनैः । भूतेषु मङ्गावनया सत्त्वे-
नासङ्गमेन च । महतां बद्धमानेन दीनानाघातुकस्यवा ।
मैत्र्या चैवात्मतुल्येषु यमेन नियमेन च । आध्यात्मि-
कातुश्रवणाद्यामसंकीर्तनाञ्च मे । आर्जवेनार्चयस्व मे
निरहङ्कियया तथा । मङ्गनीचरचरैरैः परिसंगुह्य
आशयः । पुरुषवाङ्मसाभ्येति श्रुतनालपुणं हि माम्”
भाग० १।२८५० ।

एकोनविंशतिवर्गः “सङ्कटयया भगवद्धर्मचर्यया जिज्ञासया-
ऽऽध्यात्मिकयोगनिष्ठया । योगेश्वरोपासनया च नित्यं
पुण्यप्रवचकयया पुण्यया च । अष्टेन्द्रियारामसमोच्छ-
तृष्णया तत्सम्मतानामपरिग्रहेण । विविक्तवृत्त्या परि-
तोष आत्मन् विना हरेशुषणीयूपपानात् । अहिंसया
पारमहंसचर्यया कृत्वा सङ्गान्धारितायश्रीधुना ।
यमैरकामैर्नियमैरनिन्द्या निरीहया हन्वति तित्तया च ।
हरेशुसुखतृप्तरकर्णपूरगुणभिधानेन विजृम्भायया ।
भक्त्या सङ्कटः सदसत्तनात्मनि साक्षिर्गुणे मङ्गाणि चा-
ङ्गसा रतिः” भाग० ४।२२५० ।

अष्टादशवर्गः “नयि भावेन सत्त्वेन मत्कथाप्रवणेन च ।
सर्वभूतसमक्षेपे निर्वैरेणाप्रसङ्गतः । मङ्गचर्येण मौ-